

Budafok, 1932 július hó 9-én.

VII évfolyam.

27. szám.

BUDAFOK

és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÓRS, BUDATETÉNY, NAGYTETÉNY, TÖRÖKBÁLINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ár egész évre 8 pengő. Egyes szám ára 10 fillér.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

POÓS REZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budafok, Plébánia-utca 2

Közszemlére

vannak téve 15 napon át a folyó évre vonatkozó összes, bevallás alapján kivetett adók lajstromai.

A városi adóhivatal hirdetménye felhatalmaz mindenkit arra, hogy a jelzett idő alatt a rá vonatkozó adóki szabást, de bárki más adóinak összegét is megtekinthesse s arra vonatkozólag észrevételt tehessen, felebbezést nyújthasson be.

Az efajta közszemlére tételék béke időben, de még a jobb viszonyok pár év előtti korában is minden nagyobb érdeklődés felkeltése nélkül multak el. Az iparost, a kereskedőt, a bérlőt, a szabad foglalkozást folytatót hidegen hagyta az, elfogadta-e vallomását az adóhatóság, vagy pár garással több, kevesebb adót fizet-e annál, amit a bevallott vagyon, jövedelem, kereset után fizetnie kellene.

Ma azonban megfogyott a vagyon, jövedelem, kereset. Ma nagyon fontosak a garasok. Ma még az is fáj az adózónak, hogy folyó évi adóját a mult évi kereset után vetik ki, mikor a mult év gazdasági forgalma hasonlíthatatlanul jobb volt, mint a mostani.

Hogy aztán a jövő évben, amely bizonyára jobb lesz, mint a mostani, viszont a folyó évi rossz kereset lesz az adókivetés alapja, alig vigasztaló. Ki tudja, mi lesz még addig?

Van is a városi adóhivatalnak forgalma érdeklődésben, akik szinte egymásnak adják a kilincset.

Csak helyeselni lehet, ha az adózók minél nagyobb számban nézik meg a rájuk vonatkozó kivetési adatokat. A helytelen, talán téves kivetésen most még lehet segíteni, vagy legalább meg lehet azt kísérelni. Ha azonban a kivetés már jogerőssé válik, hiába a szaladgálás, hiába a kesergés, hiába a mérgekedés, befellegzett az orvoslás lehetőségének.

HÉTRŐL-HÉTRE

Elkészült a mű, de nem lehet bokréta ünnepet rendezni, mert a mű láthatatlan. De nem észrevehetetlen. A Kossuth Lajos-utca és környékének csatornázása végre megkezdte feladatának teljesítését s nem lesz többé szagos a Kossuth Lajos-utca. Óda a csatornához még kánikulában sem passzol. Csatornán kívül és felül azonban büszkén mondja Budafok, hogy egy közművel lett városibb.

A budafoki fiatalság nagyszerű eredményeivel, hogy annyit foglalkozunk, — mért kell a budafoki fiuknak idegenbe menni. — kérdegy olvasónk, — holott itthon kellene elhelyezkedniök. Azért nincs lokálpatriótizmusunk, — írja ő, — mert csupa idegen ül minden hivatalban, a budafoki végzetek pedig nem lelik honukat hazájukban... Anélkül, hogy a sprungfertig ide-oda csatlakozni kívánó települtek lokálpatriótizmus hiányának okaival most foglalkoznánk, mi is megállapítjuk, hogy valóban nem minden budafoki végzett talál Budafokon elhelyezkedést, főleg az állami intézményeknél,

mig idegenek álláshoz jutnak... Mi napirenden tartjuk a kérdést, viszont azonban az érdekeltek is minden rendelkezésükre álló módon és ernyedés nélkül kell, hogy az állami intéző hatóságok fölébe trombitálják, míg meghalják, hogy Budafoknak budafokiakat adjanak.

A kelenvölgyi iskolakerítés elkészült és egy elkészedett humorista bepanaszolta, hogy most még inkább lopják a cseresnyét, mint azelőtt. Kelenvölgy egyetlen középülete az iskola s a köztudat annyira közönsnek tartja az iskolát, hogy ami senkié, az az iskoláé, s az uton talált fahasáb, széndarab, rossz fazék, elavult gumisarkok és patkó az iskola udvarába repül. Csak ugy. Közérzésből. Ennek a nagy közérzésnek azonban a minusz sorozata is teljesen kifejtett s annyira erélyes, hogy a pár szál drót kevés akadály. Vagy több volna a drót, vagy kevesebb a drótvágó olló... Vagy ne volna cseresnye. De így, fősvény kézzel mért drótsövény mellett valóban fájdalmas, kelenvölgyi cseresnyefának lenni az iskolában.

Kész a csatorna első szakasza

Uj területek kapcsolódnak be a csatornázásba

Budafoknak az igazi várossá válás felé vezető útján nagy állomást jelentett az, amikor 3 év előtt elkészült a városfelmérés, a városszabályozás, és a csatornázási terv. A felmérés a mai helyzet lerögzítését, a szabályozás a város jövő képének kialakítását szolgálta, a csatornaterv azonban praktikum volt, amelyet akár azonnal meg lehet valósítani. Ha a gazdasági helyzet nem változott és a város a Speyer kölcsonból meglévő tőkéje mellé olcsó kölcsonként kapott volna, akkor a csatornázás 20 kilométeres alapmunkája már régen készen is van. A gazdasági helyzet leromlása miatt azonban a kész csatornatervet a jobb időkre kellett eltenni.

Részletekben csatornázunk

A csatornázás elhalasztásának hátterét legjobban érezte a város közép részé, a Kossuth Lajos, Apponyi, Magdolna-utcák és a két főtér háztulajdonos tábora. Itt az udvarok aprók a népesség sűrű és igényes, itt tulnyomó részben olyanok laknak, akik a városi élet igazi kényelmé, higiénijá, nyugalma után vágyódnak. Így pattant ki a gondolat, hogy egy-

előre legalább ezt a — mondhatni — belvárost lássák el csatornával.

Polgármesterünk megérezte a belvárosiak csatornázás utáni vágyában rejlő fejlesztési lehetőséget, kezébe vette a doigot, tervezett, tervezetett, számított, számított s végre is kialakult a helyzet, hogy mintegy 80 ezer pengős költséggel, amelyet az érdekeltség 3 év alatt visszatérítene a városnak, meg lehet csinálni a Kossuth Lajos-utca és környéke csatornával való ellátását. A pénz a Speyer-kölcson maradvékában megvolt a városnak, az érdekeltség egyhangulag hozzájárult a tervhez és a költségelosztáshoz, a munka tehát az őszön megkezdődött.

Megindul a munka.

Elsőnek a Duna Tóth József-utca előtti partjára tervezett átemelő szerkezet került munkába. Ez a szerkezet biztosítja a csatorna tartalmának a Dunába pumpálását akkor is, ha a vizállás akármilyen magas. Azután munkába került a Kossuth Lajos-utca, Magdolna-utca, az Iskola-utca, a Kuruc-köz, a Városház-tér, a vásárcsarnok és a piac, tekintettel arra,

hogy a Kossuth Lajos-utca telkei 3 kivételével átnyulnak az Apponyi-utca is, ez az út is csatornázottnak tekintethető, amivel végre megmenekülünk az Apponyi-úti szörnyű bűdös árok-tól is.

100 ezer pengő a költség.

Az egész munkálat 100 ezer pengőt vett igénybe, ebből 80 ezer pengő az érdekeltség terhe, 20 ezer pengőt pedig a város fedez. Ebben a 100 ezer pengőben benne van a Dunaparton lévő gépi berendezésnek, a teljes csatornázásnak, az egyes házak telekhatáráig való bekapcsoló csatornájának, a Plébánia-utcai és Tóth József-utcai záporterelő műnek, az Iskola-utca és Órház-utca kockakövel való ujraburkolásának. végül a Duna partján lévő gépház előtti 50 méteres rész kikövezésének minden költsége.

Le kell venni a kalapot a város vezetősége és a tervező mérnök takszerűségére és a tervező mérnök takszerűségére, hogy az államépítészeti hivatalt az átvételnél Szlovák Jenő főmérnök képviseli. Bizonyos, hogy komolyabb észrevétel nem lesz, a vállalkozó cég becsületessége és szakértelme teljes biztosítéka ennek.

Az átvétel után aztán lehet arra gondolni, hogy a csatornázott részen végre rendes, városi jellegű út és járdaburkoláshoz juthassunk.

Kedden lesz az átvétel.

A kész csatornamunkának a minden elismerést megérdemlő Skuteczky és Boray cégtől való átvétele most kedden kezdődik meg. Az államépítészeti hivatalt az átvételnél Szlovák Jenő főmérnök képviseli. Bizonyos, hogy komolyabb észrevétel nem lesz, a vállalkozó cég becsületessége és szakértelme teljes biztosítéka ennek.

Az átvétel után aztán lehet arra gondolni, hogy a csatornázott részen végre rendes, városi jellegű út és járdaburkoláshoz juthassunk.

A házak bekötése.

A csatornamű közterületi részének átvétele után hozzá kell kezdeni az egyes házak bekötéséhez. A város a csatornát telek határig készítette el. A határtól a befelé irányuló vezetékét és a házi befolyókat a tulajdonos készítteti tetszése szerinti vállalkozóval, vagy szerelővel. A bekapcsolást éppen úgy kérvénnyel és rajzzal kell bejelenteni a városi mérnöki hivatalban, mint bármily más építkezést. Etekintetben a városháza mérnöki hivatala és a tervező mérnök, Hetey Gyula, vagy irodájára készséggel szolgál utbaigazitással az odafordulónak.

Ujabb területek csatornázása. Amint a csatorna megkezdte működését, nyomban új területek csatornázása kerül sorra.

A Péter Pál-utca lakossága már kifejezte óhaját a városi vezetőség előtt, hogy kész hozzájárulást adni a csatorna költségeihez. Ugyanigy nyilatkozott a Petőfi-ut érdekeltje.

Küszöbön áll a Pannónia-utcai iskola és a városi kislakásoknak, sőt velük kapcsolatban esetleg a Dévényi-ut, sőt az Antal-utca házainak csatornázása is. Ez a csatornaszakasz, mely az egységes csatornatervezési méretei szerint készülne, a Skót-Magyar Kereskedelmi Rt. meglévő Dunába vezető csatornájába kapcsolódna bele addig, míg az egész városrész csatorna hálózata el nem készül.

Végül, már hallottunk a Beniczky és Anna-utcák lakosainak megmozdulásáról is.

A családi házak kölcsönterhe

Más volt a gazdasági helyzet, más a kereset, mások az életlehetőségek akkor, amikor különféle állami kölcsönökkel és más idegen tőkékkel megépültek az egész országban és Budafokon is a vasutasok, közalkalmazottak, katonák kis családi háza. Az akkori lakbérviszonyok reálisnak és kedvezőnek tüntették fel azt a törekvést, hogy a családnak kis saját háza legyen. Így szaporodtak 1924 óta évről-évre a törlesztéses kölcsönből épült tisztviselői családi házak, amelyeknek számát Budafokon mintegy 200-ra lehet tenni. Szomszéd községeinkben is egész telepek vannak belőlük.

Sajnos, a viszonyok az utolsó 2 évben nagyon megváltoztak. A tisztviselői illetmények, nyugdíjak 15-30%-ot estek, a tisztviselői lakbér is közel 10%-al kisebbedett, a házak ára, bérterteke egyaránt lezuhant. Különösen azok kerültek nehéz körülmények közé, akik nagyobb kölcsönt vettek fel, mint amint lakbérük fedezett volna.

Ilyen körülmények között a törlesztéses kölcsönrel terhelt családi házak tulajdonosainak jórésze oda-jutott, hogy a törlesztéses részletek miatt nélkülözniük kell, sokan kénytelenek csinos, kényelmes házaikat bérbeadni s magukat szükséglakásokban, olcsó odúkban meghuzni. Sokan még így sem bírják a házipitési kölcsönöket fedezni és az adómentesnek álmódott házakra kirótt új és újabb közterheket fizetni.

Országos mozgalom indult meg tehát a különféle állami családi házkölcsönökben részt vett tisztviselők, alkalmazottak és magánosok körében, hogy a kölcsön lejártának meghosszabbításával csökkentse az állam a házakat terhelő kölcsön egy-egy évi törlesztési összegét.

A mozgalom nem is volt teljesen hatástalan. A pénzügyminiszter megérte és honorálva a felhozott indokokat legutóbb felhatalmazta a Pénzügyintézet Központot, hogy a 10 éves kölcsönöket — a kölcsönvevő kérelmére — 15 évesekké alakíthassa át. A törlesztési idő felemelésére szóló kérelmet a Pénzügyintézet Központhoz kell benyújtani. A kérelem elintézéséről a kérelmező értesítést kap, ugyancsak értesítést kap arról is, hogy a Pénzügyintézet Központ a lakbértörlesztést is megfelelő módon meghosszabbította.

A főváros által megvett HÉV

sorsának alakulása miatt, mint a méhkas, úgy zug, zszibong az egész Pestkörnyék. És amire igazán alig lehetett számítani, nem is mi, a HÉV kihasználtságai izgulunk legjobban, hanem azok a városok, községek, amelyek eddig a BSzKRT 24 filléres közlekedésének élvezői voltak.

Arról van ugyanis szó, a fővárosnál, sőt nem is szó, hanem már elhatározás, hogy a főváros most a HÉV-vel kiegészített egységes villamos közlekedésben teljesen a közgazgatási határ álláspontjára helyezkedik.

Azaz jövőben a 24 esetleg 30 filléres átszállójegy csak a székesfőváros határáig lesz érvényes. A fővárosi határon túl távolsági jegyek lépnek életbe 50 filléres általános árban, vagy 35-50 fillér közötti fokozatos beosztásban.

Az ilyen kontemplált egységes villamos közlekedés tarifa rendszere megfosztaná Újpestet, Rákospalotát, Kispestet, Pestszentlőrincet, Pestszent-erzsébetet és a velük kapcsolatos községeket az eddigi átszálló jegy használatának kedvezményétől. Ezután a főváros határára túla távolsági jegyet kellene váltani minden irányban.

Van is felhirdülés az egész Duna balparton. A városi vezetők tegnap tartottak dühös értekezletet, ahol a legelősebb harcot, bojkott mozgalmat, népgyűléseken való tiltakozást határoztak el az átszállójegy kedvezményének megtartásáért.

Sikerül-e az érdekeltség akciója, nem tudjuk. Mindenesetre van valami ráció abban, hogy a székesfőváros saját területén kedvezőbb villamos jegyárakat tartson fenn, mint idegen területeken. De visszajá is van. Az, hogy az idegen területek

hatóságai is alkalmazhatnak representatív állásokat a területüket használó villamos vállalattal szemben.

Melyik álláspont győz, nem tudható. **Minket azonban jobban érdekel az, mi lesz a mi helyzetünk az egységes budapesti villamos közlekedésben.**

Arról, úgy látszik, le kell tennünk, hogy mi is rendes átszállóval mehessünk Budapestre, úgy, mint eddig a balpartiak. Most alighanem ők is elvesztik ezt a nagy kedvezményt. Maradna nekünk a mai helyzettel összehasonlítva az a javulás, hogy mi az egységes közlekedés rendszerében valószínűleg az első távolsági körzetbe esnénk bele. Ez annyit jelent, hogy 35-40 fillért fizetnénk a budapesti utért. Ez is haszon volna az eddigi 46 fillérről szemben. De az igazi javulás csak itt kezdődne. A 35-40 filléres jegy ugyanis budapesti átszállójegy volna, amellyel újabb jegy váltása nélkül tovább utazhatnánk az eddigi BSzKRT vonalakon.

Ha az egységes közlekedés ezt hozná, nekünk nem lehetne panaszra okunk.

Nem irigyeltük eddig sem a Duna-balpart városainak, községeinek olcsó közlekedését, de nem tartottuk igazságnak azt, hogy mi ilyen aránytalanul meg legyünk terhelve a közlekedés nagyobb költségével. Most is szívből kívánjuk a gyűlésező vezetőknek és aggodó közönségnek, hogy kedvezményüket meg tudják tartani.

De ha a HÉV valóban beolvad a BSzKRT-ba és életbe lép az egységes közlekedés, akkor mi is ugyanolyan elbánásban akarunk részesülni, mint a többi város és község.

Áldog is feszült érdeklődéssel nézzük a fejleményeket és lessük a végleges kialakulást.

A „Budafoki fajbarack“-akció

A vámház előtt kaptunk elárúsító helyet. A napokban megindul az eladás

Aki tegnap és ma a budapesti Vámház előtt villamoson, vagy járóművön elhaladt, csinos elárúsító sátor építését láthatta. Budafoki ács, budafoki festő dolgozott ott a budafoki fajbaracktermelők társaságának elárúsító helyiségén. Nyolc méter széles, három méter mélységű fa sátor ez, amely fölött 2 hatalmas ernyő emelkedik a város színeit — kék, pirosat — villogtatva. A sátor 2 oldalán nagy betűkkel áll a két szó: *Budafoki fajbarack*; a homlokzaton pedig felméteres betűkkel: *Budafoki fajbaracktermelők elárúsító helye*.

Szívós akaratú és nagy lendülettel folytatott akció eredménye, hogy ez a társaság megalakult és megkezdte működését, amelynek teljes sikeréhez most már lsten segítségével csak jó termés kell.

A budafoki fajbarack elárúsítás egységesítésének gondolata Záborszky polgármester mindig városunk javán dolgozó agyában született meg. Ő volt az, aki fajbaracktermelőinket összehívta, a gondolatot eléjük tárta. Az aztán a gondolatban rejlő energiának és polgármesterünk munkájának közös műve, hogy az elárúsító társulat még ez évben megalakult és a nagyszerű budafoki fajbarack az

egyéni elárúsítás mellett egységes, szervezett elárúsító intézmény utján kerül piacra.

Azok a gyümölcsészetek, amelyek az egységes eladásban részt vesznek, eddig a következők: Fructus, Nászay Vilmos, Sümeghy Imre, Weber Jenő, Jankó József, Wohl Miksa, Haszmann József, dr. Hockel Emil, dr. Martonyi Nagy Ferenc, dr. Berár Antalné, dr. Bathó Kálmán gyümölcsös telepe.

A baracktermés szállításra való előkészítése a szervező bizottság legújabb döntése szerint a volt Czuba, most Bathó-kastély pincéjében történik, amelyet kir. közjegyzőnk díjtalanul ajánlott fel az értékesítési akciónak. A pince hűvös, tágas, teljesen megfelel a célnak.

A barackok csomagolását szakképzett csomagoló lányok végzik, akiket a Gyümölcsforgalmi r.-t. bocsát rendelkezésre. Dolgoznak mellettük budafoki lányok is, hogy megtanulják a szép és ügyes csomagolás művészetét.

A válogatást és csomagolást a lányok a nagyobb gyümölcsészetnél nappal a helyszínen, a kisebbeknél este a pincében végzik. A csomagolásnál a Kabinet és I. oszt. áru faládákba, a többi fonott kosarakba

kerül. Minden szállítmányon rajta lesz az akció jelzése: Budafoki fajbarack; a termelő törzskönyvi száma; a csomagolás ideje és a csomagoló neve. A csomagban a polgármesteri hivatal udvarias felhívása is benne lesz. Ebben arra kéri a polgármester a vevőt, hogy esetleges panaszát, kifogását, észrevételét közölje vele a levelező lap alakban felhasználható iraton. Igéri az irat, hogy minden panaszra nyomban vizsgálat és a panaszlott helyzet megszüntetése lesz a válasz.

Az értékesítési akcióhoz eddig csatlakozott gyümölcsösök fajbarack termése, ha a jeleknek hinni lehet, meg fogja közelíteni az 5-600 métermázsát. S mivel a minőségre és a csomagolás tökéletességére féltő gondot fordítanak, várni lehet, hogy a nagyjértékű kezdeményezés hozzájut az első év kellő renoméjához és aszükségesalapösszeköttetésekhez. Ha a kezdet sikerül, jövőre egész Budafokot bele lehet kapcsolni az értékesítési akcióba. Egy távolabbi időben pedig arra is lehet gondolni, hogy Budafok teljes környékének is fajbarackértékesítési központja lesz az új szervezkedés.

Ez inkább a jövő zenéje, de a szervezés kétségtelen sikerei és a földművelésügyi kormány jóakarata érdeklődése azt mntatják, hogy polgármesterünk gondolata csiraképes maggá lenni igérkezik.

A jövő héten tehát megjelenik az akció fajbarackja a budapesti Vámház előtt, hogy szépségével, árával, izléses, praktikus csomagolásával méltó vetélytársa legyen a Budavidek többi fajbarack termelő telepeinek.

Jó kezdet fél siker, hangzik a magyar közmondás, itt a jó kezdet formái már alakulóban vannak.

A Budafoki Evezős Club tennisz-szakosztálya 1932 évi július hó 9-én, szombaton a második pályára felavatása alkalmából kedélyes estét rendez. Délután 6 órától bemutató teniszmérkőzések. Este 8 órakor a Kutyavillában társasvacsora.

Mátéffy László dr.

szanatoriumi főorvos a Magyar Postában érdekes cikket írt a Postáság tuberkolózis elleni védelméről. A cikk szerint Magyarországon a nemzetközi tuberkolózis-statisztikában a legszomorúbb helyen áll. A háború óta sokat javult a helyzet a tüdőbeteg-szanatoriumok felállítására és a szociális helyzet javulása folytán. A postásoknál különösen az utolsó években erősen csökkent a súlyos betegek száma. A beállotti gazdasági válság azonban visszaeséssel fenyeget. Védekezni lehet ellene:

a.) **A szociális viszonyok javítása által.** Most elsősorban propagandaelőadásokról lehet szó, az adott szűk viszonyok racionális és hygienes felhasználására vonatkozóan.

b.) **A betegség megelőzése,** a fertőzés megakadályozása, a fertőző betegek elkülönítése, azonkívül a betegség korai felismerése és gyógyítása által.

A munkaképes fertőző betegek elkülönítésére olyan tervet ajánl, amelyre külföldön sincsen példa: összpontosítsák őket olyan hivatalokban, ahol nem érintkeznek a felekkel s ahol a kikerülő aktákat könnyen fertőtleníteni lehetne.

Egyházközségi ügyek

Istentiszteletek.

Vasárnap, július 10-én reggel 7 órakor német szentmise. 9 és 12 órakor csendes szentmisék 10 órakor nagymise szentbeszéddel. Délután 1/2 3 órakor litánia. Hétfőn, július 11-én Requiem † Lukavecz Ferencéért.

Temetések.

Keddén, július 5-én Zeman Pál temetése, akit a villamos elgázolt.

Szerdán, július 6-án Takács Ferencné temetése, aki 69 évet élt. Csak pár nappal ezelőtt ünnepelte aranylakodalmát s milyen közel állott a megáldott jegy gyűrű mögött a megásott sir. Egész Kelenvölgy elkísérte utolsó útjára Takács bácsi feleségét.

Pénteken délután 6 órakor Hufnagel Ferenc temetése. 16 évet élt s a helybeli szanatoriumban mindenki dédelgette a kedves, szelíd ifjút. Ugy volt, hogy egészségesen távozik aggodó szüleihez. El is távozott, amikor otthon orvul rátámadt a baj, mely megbénította nyelvét, szemét, fülét és szülei karjai között rövid, de rettenetes szenvedések után kiszabadult szelíd lelke a meggyőzött test béklyói közül. Hitoktatója temette el s mi mint virágot tesszük sírjára ezt a könnyes megemlékezést.

Ugyanezen napon délután Horváth József temetése, aki 62 évet élt, igen sokáig volt beteg és igen ragaszkodott az élethez. A szentségeket nem vette fel.

Vasárnap, július 10-én Lukavecz Ferencné temetése. 70 évet élt. Betegsége alatt a szentségeket többször felvette és így készült a halálra. Az örök világosság fényeskedjék nekik.

Esküvők következő hétre nincsenek jelentve.

Értesítés.

Az Ottokár templom sorsjegyeinek huzását októberre halasztották.

HIREK

— **A városok községi kongresszusa** a héten folyt le Sipőcz Jenő budapesti polgármester elnöklésével. A kongresszus tanácskozásának legfontosabb tárgya volt az ingyerségi kérdés. Az a nézet alakult ki, hogy ezt a kérdést egységesen, intézményesen kell megoldani, mégpedig állami állami támogatással, természetbeni, munkaszolgáltatás ellenében történő segélyezéssel. Elhatározták, hogy éppen az akció egységesen történő lebonyolítása miatt szeptemberben egy hetes tanfolyamot tartanak s ezen az egyes városok szegényügyi előadói vesznek részt.

— **Dr. Kóky Béla** budafoki orvosnak a vármegye alispánja megengedte, hogy a belgyógyász szakorvos címet használhassa.

— **A budafoki pincemesteri tanfolyamra** július 31-ig lehet beadni a felvételi kérelmeket. Az egy éves tanfolyamra azok jelentkezhetnek, akik megelőzőleg a 2 éves szőlészeti és borászati szakiskolát elvégezték. Részletes felvilágítással a tanfolyam igazgatósága szolgál.

Budafoki strófák.

Munkás karok, csengő kaszák
Fognak aratásba,
Tündöklék égen és földön
Az Isten álda-a
Minden munkát jóval, üdvvel
Kárpótol Ó szépen,
Mi keserű, emberi kéz
Nyoma a kenyéren.

Míg hideg volt, sohasem járt a
Hév telep órája,
Itt a meleg, ime az is
Rossz hatást tesz rája.
A publikum a Hév ellen
Átkok ezret szórja,
Csak nem az óra az átkok
Világharítója?

Megindul a baracktenger
A Vámháztér felé
S kedvező kilátásokkal
Néz a siker elé.
Kivánjuk termelőinknek
Tiszta szívből, nagyon:
Szándékuk a sorsból sok pénzt
S ne „barackot” kapjon.

Irigylem a honatyákat,
Hogy milyen jó nekik!
Vakációt kaptak egész
Október végéig.

Vajjon milyen más hivatal
Lehet párja ennek?

Amíg van Haz, nem dolgoznak,
S mikor nincs, pihennek...

Itt a kánikula. Hatást
Csupán Ó-mre nem tesz,
Egyre hidegebb, ridegebb
Énhozzám a kedves.

Kánikula? Most kap meg egy
Vidító gondolat:
Nem ép az jelzi, hogy szeret,
Ha, agyosan fogad?

— **Mélyen tisztelt Főszervező Ur!** B. lapja utján keresünk gyógyirt annak a türheteiten helyzetnek orvoslására, amelyet az utcákon össze-vissza száguldozó kerékpárosok okoznak. Szinte életveszély már gyalogos embernek az utcákon járni. Észvesztő gyorsasággal, tekintet nélkül mindenre, rohannak az utvonalakon a biciklisták, ha eszükbe jut, csöngetnek, de akkor is már olyan közelségből, hogy a járókelőnek alig van ideje félre ugrani, de legtöbbször ezt sem teszik és igazán csak a véletlen akadályozza meg a szerencsétlenséget. Erélyes intézkedést kérünk, alapos büntetést a tettenért ípsék ellen, akik uglátszik semmitől sem riadnak vissza, hogy bravuroskodásaikat, esztelen szorakozásukat kielégítsék, amelyekkel embertársaik életét veszélyeztetik, de legjobb esetben is a legnagyobb nyugtalanságot, ijedelmet okozzák. Kiváló tisztelettel: Aláírás.

— **Sport.** A folyó évi labdarúgó szezon a BMTE, amely a II. oszt. Kárpátcsoporthoz küzdött, 31 ponttal 5-ik helyen, a BIK, amely a III. oszt. első csoportjában mérkőzött 22 ponttal a 13-ik helyen fejezte be. A BMTE-nek 14, a BIK-nek 16 ellenféllel kellett játszania. Kelenvölgyi csapata a Kelenvölgyi SC a IV. osztály második csoportjában 13 küzdőfél között 29 ponttal a 4-ik helyet szerezte meg.

— **Saját kocsija gázolta** el a Kassai uton Pap Kálmán kocsist. A kocsis lovai mellett gyalog haladt, közben megcsuszott és a kerekek alá szédült. Mindkét lába eltört s mentőink szerint bal lába összeroncsolódott, hogy alighanem amputálni kell.

— **Meg kell jelölni a magyar árut.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki arról, hogy ezentul minden kereskedőnek és iparosnak feltűnő módon meg kell jelölni azt, ha valamely eladásra szánt áruja Magyarországon készült. Azokat az árukat is meg kell jelölni, amelyeknek nyersanyaga külföldi ugyan, de az áru feldolgozása az országban történt. Aki a rendelet ellen vét, pénzbüntetéssel sújtják.

— **Ipari versenyek lesznek** szeptemberben a fővárosban az aranykoszorús mesteri kitüntetésért. A néhez viszonyokra tekintettel a verseny rendezősége felkérte intézett a vármegyékhez, városokhoz, nagyobb községekhez az iránt, hogy a versenyen részt venni kívánó iparosoknál eszközöljenek megrendeléseket. Ezekkel a munkákkal vennének részt az illető iparosok a versenyen. A felkérést Budafok város is megkapta.

— **Harc gyümölcsfaik egészségéért.** A körülöttünk fekvő állatok egymás után zárják le határaikat a magyar gyümölcs előtt. Oka ennek a kaliforniai pajzstetű, amely egyes vidékeken igen nagy vehemenciával lépett fel. Minden gyümölcsstermelőnek tisztában kell lennie azzal, hogy valósággal végveszély fenyegeti gyümölcsöt, ha a legérelyesebben nem védekezik a galad apró kártevők ellen. Budafokon még nincs pajzstetű, de a szomszédos Budán már fellepett. Addig van sikerre kilátás a védekezéssel, míg a fertőzés távol van. Ha már hozzánk is elkerül a féreg, csak a fák kiirtásával lehet tőle megszabadulni. A védekezés nikotinos szappan oldattal történik, permetezés útján. Utmutatást egy levelező lapra ingyen küld a Kertészek Gazdasági Szövetsége (Budapest, Üllői ut 1) vagy a Róvartani Intézet. Most van a féreg szaporodásának ideje s egy nőstény utódai egy szezon alatt milliókat tesznek ki. A védekezés elmulasztása amelltt súlyos kihágási büntetés alá is esik.

— **A táncmulatságok, előadások** rendőrhatalósági engedélyek megszerzéséről a legújabb belügyminiszteri rendelet intézkedik. Az engedély kiadása előtt igazolni kell a kérelmezőnek, hogy a városi pénztárnál fizetendő díjakat (városi szegényalap, vigalmi adó, forgalmi adó) befizette. Ennek igazolásául csak a város által kiállított igazolvány, vagy a kérvényre vezetett igazolási zaradék szolgálhat. Műkedvelői előadás megtartására az engedélyt csak akkor adják meg, ha kérelmező az előadásra kerülő szinpadai mű előadási jogának megszerzését közvetlenül a szerzőtől, illetve a szerzői jogutódtól, vagy a Magyar Szinpadai Szerzők Egyesületétől nyert konkrét nyilatkozattal igazolja. Az önálló zenés szinművek is a szinpadai művek közé tartoznak. A műkedvelői szini előadások engedélyezéséhez a Magyar Műkedvelő Egyesületek Országos Szövetségének hozzájárulása is igazolandó. Zenés mulatságok, előadások stb. rendezői pedig előzetesen igazolni tartoznak, hogy a zeneművek nyilvános előadási jogát a Magyar Szövegírók Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezetétől szerezték. Ha jótékony célú mulatság stb. engedélyezését kéri, a polgármester engedélyét is be kell mutatni.

— **A has teltsége,** májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomor-bélhurut és sárgaság a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértőlulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Állami facsemeték** rendelkezhetők július végéig a kir. erdőigazgatóságnál, vagy kir. erdőhivataloknál. A fák neve: fenyő, tölgy, cser, akác, eper, juhar, kőris, szil, hárs, dió, gesztenye, fűz; áruk 3—20 pengő között darabonként. Csomagolási díj ezer drb. csemete után 1 P, egy köteg suháng után 2 P. Részletes felvilágosítás nyerhető a Városháza I. em. 31 sz. hivatalában.

— **Balatoni kiállítás Siófokon.** „Így nyaraljunk a Balatonon” címen nagyarányú és érdekes kiállítás nyílik meg Siófokon. Felvonnul minden más olyan új és modern produktum, ami a balatoni nyaraló kulturával van összefüggésben. A kiállítás, július 16-tól augusztus 7-ig tart.

— **A kereskedelmi és iparkamarai illeték** folyó évi mérvét a kereskedelmi miniszter az alapadók 4%-ában állapította meg.

— **Érdemes megnézni** az Országos Pomológiai Bizottság által rendezett és július 9—11-ikéig nyitva levő gyümölcs kiállítást, mely Budapest I. ker. Nagyboldogasszony-utca 45 sz. alatt a kertészeti tanintézetben van. A kiállítás reggel 8-tól délután 6-ig van nyitva és díjtalanul tekinthető meg.

— **A gyógyszerári éjjeli szolgálatot** páratlan napokon a Kigyóhoz címzett Varsányi-féle, páros napokon pedig a Szentlélekhez címzett Tamássy-féle gyógyszerár teljesíti.

— **Halálos villamos gázolás** történt a héten a Tóth József utcai megállóhelynél. Az utolsó esti járatra akart felszállani Semann Pál 31 éves állványozó munkás Pala u. 2 sz. alatti lakostársunk. A villamos előtt szaladt át a felszálló oldalra, de vagy túl lassan haladt át előtte, vagy a villamos nem állott meg a rendes helyen, így történt, hogy a kocsi elütötte és maga alá kapta őt. A kerekek a szerencsétlen ember törzsén mentek át, úgy hogy nyomban meghalt. A kocsi vezetőjét a rendőrség letartóztatta.

— **Véres verekedés folyt** le egyik este a Takler vendéglő előtt. Következmény: Mayer Imre 39 éves ügynököt és Jursetics József 36 éves szerelőt szurt sebbel a Rókusba kellett vinni a mentőknek, Kovrik László 45 éves kőműves segédet pedig jókora kötésekkel ellátni. A rendőrség felelősségre vonja a botrányos verekedés résztvevőit.

— **Teherautó és villamos közötti karamból** volt a napokban a Háros sziget déli kijáratánál. Az autót, amely a Fővárosi Söröződe hordóival volt tele, teljesen felfordult. A rajta levő Csizsár Ferenc sofförnek és Heim Lőrinc kísézőnek azonban kisebb zúzódásokon kívül más bajuk nem lett. A mentők köztették be őket.

A budafoki postás szanatóriumról

közül ismertetés a „Magyar Posta” című folyóirat ez évi 4. számában. Két jólsikerült képet is közöl, egyet a parkról s egyet az épületről Keller Dezső a posta betegbiztosító intézetének igazgatója.

„A m. kir. Posta betegségi biztosító intézete működésének első évében ágyhely hiányában tüdőbetegeknek csak kétötöd részét tudta elhelyezni a József kir. herceg szanatóriumi egyesület debreceni, gyulai és budakeszi szanatóriumában. Ez indította az intézetet arra, hogy a légzőszervi bántalmakban szenvedő tagok intézeti gyógykezelésére alkalgyógyintézetet állítson fel. Körültekintő és alapos előkészítés után az intézet megvette Budafokon a szép parkkal körülvett, klimatológiai és építészeti szempontból a kitűzött célra alkalmas Sacellary-kastélyt s azt szanatóriumá alakította át. Ugy a megvételhez, mint az átalakításhoz és berendezéshez szükséges költségek a népjóléti és munkaügyi miniszter hozzájárulásával az intézet első évi kezelési feleslegéből nyertek fedezetet.

Ez a gyógyintézet a budafoki Sas-hegy délkeleti lejtőjén 5.7 kat. hold területen, a tenger színe fölött 142 méter magasságon fekszik. Kedvező délkeleti fekvése biztosítja a jelentékeny insolatot. Az uralkodó szelek lakatlan terület (Kamaraerdő) irányából jönnek, ezért levegője por- és füstmentes. Gyógyintézetünknek magasslaton való elhelyezése különösen szerencsés, ami leginkább télen figyelhető meg, mikor a környéken levő völgyekben köd ül, és a parkunk napfényben ragyog. A sok napfény, továbbá a levegő szárazsága különösen fontos gyógytényezők, mert a nap sugarai, ha azok száraz, tiszta levegőn hatolnak keresztül, a beteg ellenállóképességét fokozzák, különösen a légutak hurutjaiban szenvedőknél.

A gyógyintézetben rendszeresített 50 férőhely mindkét nemhez tartozó betegek részére egyenlő arányban áll rendelkezésre. Egy ágyra eső alapterület 68 m². és 26 légköbméter. A gyógyintézet betegszobái keleti és déli fekvésűek. A betegek az időjárás és évszakhoz viszonyítva, egy üvegezett és két nyitott erkélyen, illetőleg a parkban levő két fekvőcsarnokban végezhetik kúrjukat.

A gyógyintézet fűdőszobákkal, központi fűtéssel, hydrotherapiás helyiséggel, Röntgen készülékkel és laboratóriummal van felszerelve.

Ez gyógyintézetünk 1926. évi június hó végén nyit meg és működéséhez: „Postás tüdőbeteg megfigyelő és gyógykezelő intézet” címmel a népjóléti és munkaügyi miniszterium az engedélyt minden korlátozás és lényegbeli változtatás nélkül megadta. Csúpan azt az óhaját nyilvánította, hogy határidőhöz nem kötve, a netán mutatkozó fertőző betegek részére kisebb elkülönítőt állítsunk fel, ami azóta meg is történt.

Az egészségügyi szolgálatot a gyógyintézetben 1 főorvos és 1 alorvos látja el, a betegápolást pedig 2 ápolónő végzi.

Ebben a gyógyintézetünkben 1926. évi július hó 1-től 1931. évi június hó 30-ig 614 férfi és 1048 nő ápolatott. Ezek közül tag 964, biztosított családtag 692, idegen beteg pedig 6 volt. Az ápolási napok száma 83.403.

Köztudomású, hogy tüdőszanatórium működésében mily fontos szerepe van az ételmezésnek. Ezért a gyógyintézet állandóan nagy gondot fordít arra, hogy a legtöbbnyire étvágytalanságban szenvedő betegek-nél is súlygyarapodást érjen el. A gyógyintézet naponta kb. 4500 kalória értékű ételmezt szolgáltat ki minden egyes betegnek.

Tüdőbeteggyógykezelő intézetünk beteganyagának kezelésében orvosaink általában a más hasonló intézetekben bevált módszert követték. A gyógyeredmény nagyon jónak mondható, mert általában a betegek 66-70%-nál sikerült a kívánt gyógyhatást elérni. A súlygyarapodások kielégítőek voltak. A betegek legnagyobb százaléka 6 kg-ot gyarapodott. Előfordult azonban 15 kg-os súlygyarapodás is.

Budafoki intézetünk kiváló szakemberek állapították meg, hogy a kitűzött célnak nemcsak tökéletesen megfelel, hanem egyike az ország legszebb gyógyintézeteinek. A betegbiztosító azzal, hogy a tuberkulózis elleni küzdelem szolgálatában a gyógyintézetet létesítette, nemcsak a tagjainak, hanem a közegészségügynek is felbecsülhetetlen szolgálatot tett.

— **A komáromi vasúti vonalon,** amely Kelenvölgy északi szélén megy keresztül, július 10-én indul meg a villamos vontatás. Az áramot már a héten bekapcsolták a vezetékbe. Egyelőre 2 vonatpár vontatása történik villamos uton. A villamos mozdony magyar találmány, óránkénti teljesítménye 2500 lóerő, súlya 94 tonna. A gyorsvonati típus 100, a tehervonati típus 68 kilométeres óránkénti átlagssebességgel halad. Mint-hogy a villamosított vonal vezetékében 16 ezer voltos áram kering, még az oszlopok megérintése is veszéllyel járhat, annál kevésbé ajánlatos a vezetékek közelébe kerülni.

Házhely és földbirtok
kimérést, parcellázást, területelhelyesbítést vállal, szomszédok között fölmérülő meggyevitakat elintézt, új fölméréssel kapcsolatos panaszokat megelegetésre bonyolít le, városzabályozási vonalat kijelöl:

Hetyey Gyula

okl. mérnök, Pestvidéki kir. Törvényszék hités szakértője
BUDAFOK, Hosszabegy-utca 14. szám.

A budafoki kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

3675/1932. tk. sz.

Arverési hirdmény-kivonat.

Dr. Krámer Vilmos végrehajtónak Endresz János végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 110 P. tőkötvetelés és járuléki behajtása végett a pestvidéki kir. törvényszék területén levő, Budafok m. városban fekvő s a budafoki 255. sz. betétben A. I. 1. 2. sor 100/101. hrsz. a felvett 831 n. öi kertből és 276 n. öi területű ház és udvarból Endresz János nevében álló 1/10 részre 1770 P. 65 f. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1932. évi július hó 12. napján délelőtt 9 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el. A felek meghallgatása az 5610/1931. M. E. sz. rendelet 22. §-a alapján mellőztetett.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldött-nél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t.-c. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyenlíteni (1908: LXI. 25. §.)
Budafok, 1932. évi március hó 13. napján.

Dr. Zsindelyi s. k.
kir. járásbíró.

1932. Fk 462. sz.

Arverési hirdmény.

Dr. Ungár Béla budafoki ügyvéd által képviselt Siegreich Gyula javára 311 P. 19 f. tőke és több követelés járuléki erejéig a pestvidéki kir. járásbíróóság 1927. évi 507/1927/4. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtást folytató végrehajtást szenvedőtől 1932. évi március hó 7-én felül-foglalt 1360 pengőre becsült ingóságokra a budafoki kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. tc. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végr. szenvedő lakásán, üzletében Budafokon Nádor-u. 75. házsz. alatt leendő megtartására határidőül 1932. évi július hó 13. napjának delután 4 óraja tüzetik ki, amikor a

biróilag lefoglalt butorok, kb. 60 métermáza bükhasáb tűzifa s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn feül van, az 5610/631. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül leteszik.

Budafok, 1932. évi június hó 16-án.

Ifj. Apáthy Péter
kir. bír. végrehajto.

1932. Fk 228. sz.

Arverési hirdmény.

Dr. Kanczker Géza bpesti (V. Korall-utca 31.) ügyvéd által képviselt Steyr Austre Daimler-Puch művek Magyar Kereskedelmi Rt. cég javára 850 pengő tőke és több követelés járuléki erejéig a bpesti közp. kir. járásbíróóság 1931. évi 139427. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtást folytató végrehajtást szenvedőtől 1932. évi február hó 6-án lefoglalt 1370 P becsült ingóságokra annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is az árverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végr. szenv. lakásán, üzletében Budafokon, Kossuth Lajos-u. 70. alatt leendő megtartására határidőül 1932. évi július hó 21. napjának délelőtt 11 óraja tüzetik ki, amikor a biróilag lefoglalt butorok s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn feül van, az 5610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül leteszik.

Budafok, 1932. évi június hó 22-én

Ifj. Apáthy Péter
kir. bír. végrehajto.

KITÜNÖ

HAGGENMACHER SÖRT

ISZUNK!

A nagy hőségben friss levegőt ad
A VENTILÁTOR

fokozza a munkabírást, eikergeti a
legyeket, megóvja az élelmiszereket

200 mm szárnyátmérőjű asztali ventilátor
készpénz ára 110 és 220 Voltra P. 35.—
150 " " 38.—

300 mm szárnyátmérőjű lengő asztali ventilátor
készpénz ára 110 és 220 Voltra P. 114.—
150 " " 125.—

Forgalomba hozza részletfizetésre is
a Budafoki Villamossági R.-T.

Nélkülözhetetlen irodában, üzletben, lakásban.